

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบ Model Research ของ Richy, Jame D. Klein, 2007 [89] โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้รายวิชาทักษะศึกษาศาสตร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 ขั้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Process Development) โดยการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะศึกษาศาสตร์ ครอบคลุมวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยทักษิณ ของครูผู้สอนและนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.2 ระยะที่ 2 ขั้นการหาความตรงและคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ (Process Validation) ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้รายวิชาทักษะศึกษาศาสตร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.3 ระยะที่ 3 ขั้นการใช้กระบวนการเรียนรู้ (Process Used) รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษาศาสตร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.1 ระยะที่ 1 ขั้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Process Development)

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาริบทสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะศึกษาศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามสภาพการจัดการศึกษารายวิชาทักษะศึกษาศาสตร์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่เคยศึกษารายวิชานี้มาก่อน
2. ขั้นตอนการศึกษากรอบแนวคิด (Conceptual Study) และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.1.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท (Contextual Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาทัศนศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงที่เคยเรียนรายวิชาทัศนศึกษา มาแล้วจำนวนประมาณ 450 คนและอาจารย์ผู้สอนวิชาทัศนศึกษา จำนวน 5 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงที่เคยเรียนรายวิชาทัศนศึกษา มาแล้วเป็นจำนวน 200คน ได้จากการคำนวณโดยใช้ตาราง Yamane [13] มีค่าความคลาดเคลื่อน 5% โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาบริบทเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาทัศนศึกษามีวิธีและขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดขอบข่ายข้อคำถามและสร้างข้อคำถามแล้วนำไปให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและความครอบคลุมเสนอแนะเพื่อแก้ไข

3.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนตรวจสอบพิจารณาหาค่าความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบพิจารณาหาค่าความเที่ยงตรงในเนื้อหา ได้แก่

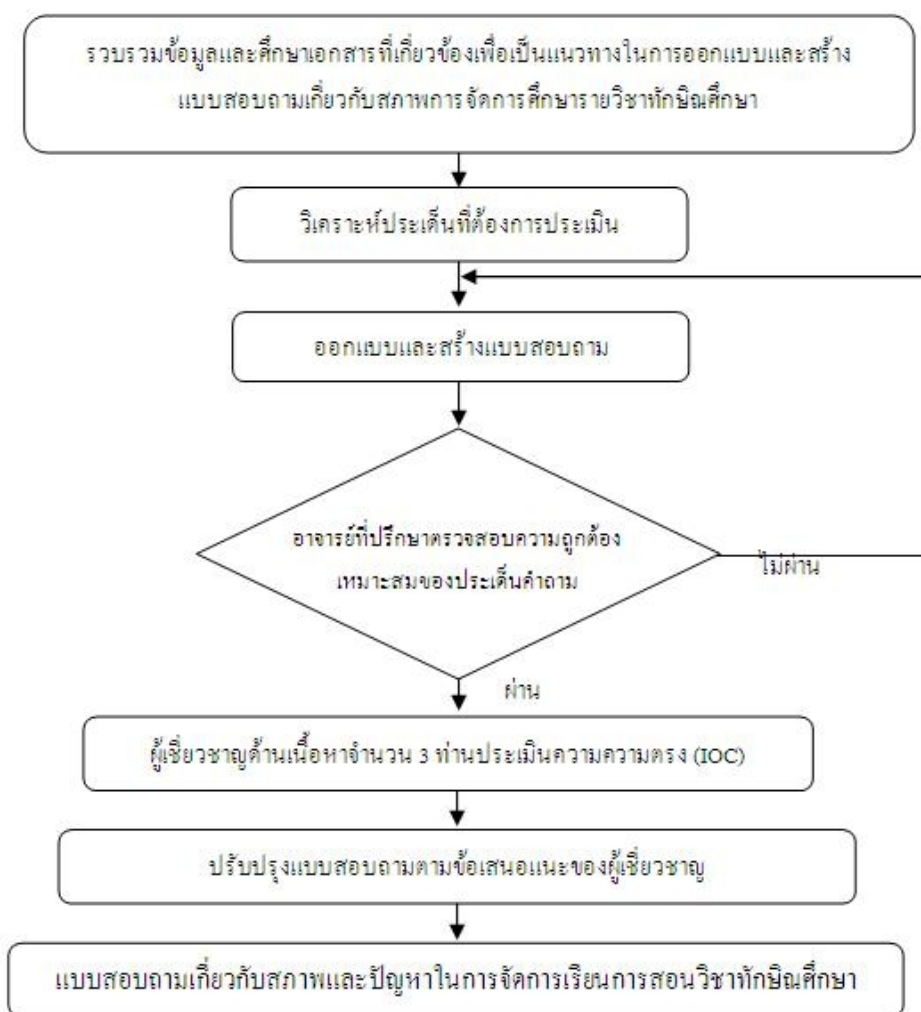
3.1.1 รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ดวงจันทร์	รองศาสตราจารย์
ประจำคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
3.1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีเชียร แก้วบุญส่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประจำวิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน
มหาวิทยาลัยทักษิณ
3.1.3 ดร.วิมลภา คชภักดี	อาจารย์ประจำคณะวิทยาการสุขภาพ
และการกีฬา มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้ 1) ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา 2) ข้อคำถามไม่ค่อยเน้นประเด็นที่จะนำไปสู่การได้คำตอบเพื่อจะนำมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่จะพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 3) ควรเพิ่มคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอน 4) ควรเพิ่มคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณทรงคุณวุฒิเสนอแนะเพื่อให้สมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้นแล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงจำนวน 32 คนในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2556

3.5 หาค่าความเชื่อมั่นรายฉบับของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นรายฉบับเท่ากับ .94 (ภาคผนวกก)

3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

รูปที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาทักษิณศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2556

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้ตอบและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์

5.2 วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์โดยหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

5.2.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2.2 วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะชีวิตของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงโดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ [90]

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีความคิดเห็นในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะชีวิต ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทักษะชีวิตและนักศึกษาที่เคยเรียนรายวิชาทักษะชีวิต มาแล้วในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2556 ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม 2556 โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 200 ฉบับได้รับคืนมาจำนวน 192 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 96.00 ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

1. คณะที่มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคือคณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬาคิดเป็นร้อยละ 32.8 ส่วนคณะที่มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนน้อยที่สุดคือคณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชนคิดเป็นร้อยละ 30.3

2. นักศึกษาที่เคยเรียนรายวิชาทักษะชีวิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะชีวิต ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะ
ศึกษา

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ส่วนของเนื้อหาวิชา			
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้	4.25	0.62	มาก
2. เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.09	0.63	มาก
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.31	0.67	มาก
4. เนื้อหา วิชา มีทั้งส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	4.51	0.58	มากที่สุด
5. มีการแบ่งสัดส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างเหมาะสม	4.25	0.72	มาก
ผลการประเมิน	4.27	0.64	มาก
ส่วนของสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน			
1. มีการนำสื่อมาเพื่อประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง	4.18	0.72	มาก
2. สื่อที่นำมาประกอบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.19	0.66	มาก
3. มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน	3.49	0.88	ปานกลาง
4. มีเว็บไซต์รายวิชาให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง	3.95	2.63	มาก
ผลการประเมิน	3.97	1.22	มาก
ส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน			
1. สอน โดยเน้นการบรรยาย	4.00	0.80	มาก
2. สอน โดยใช้วิธีการสอนที่เน้นการพัฒนาความคิดแก่ผู้เรียน เช่น การอภิปราย	4.00	0.73	มาก
3. สอน โดยเน้นให้เกิดทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติ เช่น อธิบายประกอบการสาธิต	3.95	0.78	มาก
4. สอน ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ใช้งานได้จริง	4.23	0.74	มาก
5. มีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เช่น เกมการสอน กิจกรรมกลุ่ม	4.10	0.80	มาก
6. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้	4.14	0.70	มาก
7. มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อคิดเห็นของตนเอง	4.03	0.73	มาก
8. มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.00	0.78	มาก
9. มีกิจกรรมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ได้ตรงประเด็นปัญหา	3.97	0.77	มาก

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศึกษา (ต่อ)

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา	4.05	0.74	มาก
11. ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองจากการค้นคว้าผ่านสื่อ ICT	3.97	0.75	มาก
12. ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองจากการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน	4.35	0.72	มาก
13. ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองจากเอกสารประกอบการสอน	3.83	0.86	มาก
ผลการประเมิน	4.05	0.76	มาก
ส่วนของการวัดและประเมินผล			
1. มีการมอบหมายงานงานให้ผู้เรียนทำอย่างสม่ำเสมอ.	4.21	0.68	มาก
2. มีการตรวจงานชิ้นงานและแจ้งผลในเวลาอันเหมาะสม	3.81	0.82	มาก
3. มีความเที่ยงตรงในการวัดและประเมินผลการเรียน	4.04	0.67	มาก
4. ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.03	0.70	มาก
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล	3.98	0.75	มาก
6. เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.27	0.70	มาก
7. มีการวัดผลการเรียนรู้ระหว่างสอนเช่นตั้งคำถามแบบฝึกหัดและแบบทดสอบย่อย	4.27	0.68	มาก
ผลการประเมิน	4.09	0.71	มาก

จากผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียวคือ เนื้อหาวิชามีทั้งส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.512$, S.D. = 0.5898) และมีระดับความพึงพอใจต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเพียงข้อเดียว คือ มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.492$, S.D. = 0.8841) ส่วนรายการประเมินอื่นๆ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมดยังนั้น เมื่อประมวลผลจากแบบสำรวจและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว พบว่า การเรียนการสอนรายวิชาทัศนศึกษามีประเด็นที่ควรปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่หลากหลายไม่เน้นให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองสื่ออุปกรณ์ยังไม่เพียงพออาจารย์ผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่การวัดประเมินผลการเรียนที่

ส่วนใหญ่ยังเน้นวัดเพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยจึงได้นำประเด็นปัญหาข้างต้นไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในขั้นตอนต่อไป

3.1.2 ขั้นตอนที่ 2 การศึกษากรอบแนวคิด (Conceptual Study)

มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษิณศึกษาโดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราระบบอินเทอร์เน็ตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสอน

1.3 การจัดการเรียนการสอนแบบแบบบรรยายในห้องเรียนขนาดใหญ่

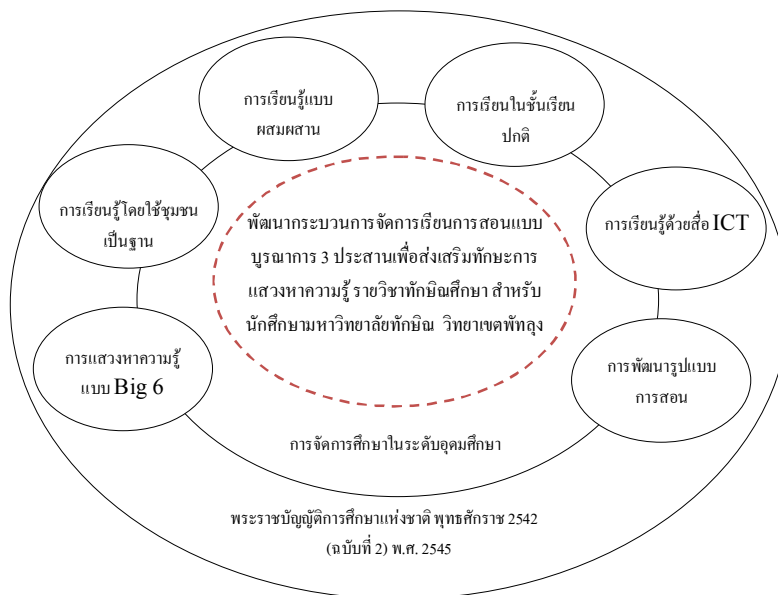
1.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อออนไลน์

1.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

1.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

1.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้แบบ Big 6

2. สร้างกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จากการศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษิณศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีได้ ดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework)

3. วิเคราะห์ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) ผู้วิจัยได้ ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อ ส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ ราชวิทยาลัยศึกษาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขต พัทลุง โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในด้านต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้

แนวคิด/ทฤษฎี	ความสำคัญ	กิจกรรม
1. การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ปรากฏใน พรบ.การศึกษาแห่งชาติมาตราที่ 4, 8(1), 15, 24, 25, 66 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทยพ.ศ. 2552-2556	- การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขเป็นการเสริมศักยภาพในการพัฒนาประเทศชาติเพราะผู้เรียนในปัจจุบันคือพลังในการพัฒนาประเทศในอนาคต การเสริมสร้างทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นแนวทางที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบยั่งยืนและต่อเนื่องตลอดชีวิต	- เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสามารถในการปรับตัวตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Brown, Lewis and Harclerod, 1983: 3-15)	- กระบวนการเรียนการสอนที่พิจารณาวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนเป็นสำคัญเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการความสามารถและความสนใจของผู้เรียน	- ผู้สอนควรกำหนดองค์ประกอบของการเรียนรู้ 4 องค์ประกอบไว้อย่างชัดเจนได้แก่เป้าหมายในการเรียนการสอน (Goals) สภาพการณ์ (Conditions) แหล่งการเรียนรู้ (Resource)
3. การเรียนในชั้นเรียนปกติ (Kumar, 2007; หารรษา, 2546; สุวิมล, 2546)	- การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติยังมีความจำเป็นและการสอนแบบบรรยายเป็นวิธีการที่	- จัดให้มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติตามเวลาที่กำหนดด้วยการสอนแบบบรรยายและ

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ (ต่อ)

แนวคิด/ทฤษฎี	ความสำคัญ	กิจกรรม
	เหมาะสมในการนำเสนอข้อมูลให้คำอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีหลักการและผู้สอนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีให้ผู้เรียนรวมทั้งการได้พบปะกันแบบเผชิญหน้ายังเป็นปัจจัยสำคัญในการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์	- จัดให้มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติตามเวลาที่กำหนดด้วยการสอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกันโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง - สอนเนื้อหาวิชาหลักและกระบวนการในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
4. รูปแบบการแสวงหาความรู้รูปแบบ Big6 (Eisenberg & Berkowitz, 1987)	- การแสวงหาความรู้เป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ตามรูปแบบ Big6 เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลความรู้ที่ชัดเจนเริ่มตั้งแต่การกำหนดภาระงานการกำหนดกลยุทธ์การแสวงหาการระบุแหล่งและการเข้าถึงการใช้ข้อมูลความรู้การสังเคราะห์และการประเมินผลลัพธ์และกระบวนการ	- แนะนำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการแสวงหาความรู้ตามรูปแบบ Big6 ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นแบบแผนโดยการอธิบายการแสวงหาความรู้ตามกระบวนการของ Big6

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ (ต่อ)

แนวคิด/ทฤษฎี	ความสำคัญ	กิจกรรม
5. การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Cain, 2008 ; Driscoll, 2002)	- การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นการส่งมอบเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและสามารถติดต่อสื่อการกันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลาและประสานเวลา	- ส่งมอบเนื้อหาวิชาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง - จัดการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้ติดต่อกันได้ในระบบเครือข่าย - นำเสนอแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Allen and Seaman, 2010)	- การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นการนำวิธีการเรียนในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียนผ่านระบบเครือข่าย - อัตราการผสมผสานที่เหมาะสมประมาณร้อยละ 30-79 ของเวลาเรียนในหนึ่งภาคเรียนซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหาวิชา	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนำตนเองซึ่งสอดคล้องกับการเรียนแบบผสมผสานซึ่งในชั้นเรียนปกติสอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกันผสมผสานกับการใช้การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ (ต่อ)

แนวคิด/ทฤษฎี	ความสำคัญ	กิจกรรม
7 การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (ประเวศ วะสี, 2553)	การจัดการศึกษาฐานชุมชนเป็นการศึกษาที่เอา “ชีวิตเป็นตัวตั้ง” แทนการเอา “วิชาเป็นตัวตั้ง” ตามแบบแผนเดิม โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมจริยธรรม รูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษาระบบเปิด ที่บูรณาการทั้งการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย ที่ทุกคนมีสิทธิ เพื่อที่จะให้ความเห็นหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นการศึกษาที่พึงเลี้ยงประชาชน	1) หลักการกระจายอำนาจไปยังประชาชนและชุมชน (Empowering People = E) ให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิ มีอิสระในการคิดและปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา กำหนดเป้าหมายและแนวทาง หรือประเด็นที่ต้องการเรียนรู้ 2) หลักการมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน (Participatory Learning = P) 3) หลักการเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Focused = A) กล่าวคือ การจัดการศึกษาฐานชุมชน ใช้กระบวนการชุมชนเป็นกลไก 4) หลักการยึดชีวิตหรือยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง (Life, Learners Centered = L) ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความต้องการ 5) หลักการจัดการศึกษาที่บูรณาการกันระหว่างการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (Integrated Education Systems Approach= I) เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการจัดการศึกษาที่ไม่แยกการจัดการทั้งสามระบบออกจากกัน

จากตารางที่ 3.2 สรุปได้ว่าแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญในการนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของรายวิชาศึกษาศาสตร์ ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนด้วยกิจกรรมการสอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกัน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนแบบนำตนเอง 2) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้ติดต่อกันได้ตลอดเวลาในระบบเครือข่าย 3) การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นหลักการมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน (Participatory Learning = P) หลักการเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Focused = A) และหลักการยึดชีวิตหรือยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง (Life, Learners Centered = L) โดยสรุป เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนำตนเองในชั้นเรียนปกติสอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกันผสมผสานกับการใช้การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้

3.1 การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน และได้สรุปผลการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน

หลักการ/กิจกรรม/องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน					
นักการศึกษา	องค์ประกอบ ที่ 1	องค์ประกอบ ที่ 2	องค์ประกอบ ที่ 3	องค์ประกอบ ที่ 4	องค์ประกอบ ที่ 5
Nick Van Dam อ้างถึงใน กนก พร ฉันทนารุ่ง ศักดิ์ [6]	การเรียนการสอนแบบ เผชิญหน้า หรือ Face-to-Face	การเรียนรู้ด้วย ตนเองบนเว็บ หรือ Self- Paced E- Learning	การเรียนบน เว็บแบบสด (Live E- Learning)	-	-
บาร์นัม และพาร์ นาน (Barnum and Paarnann) อ้างถึงใน กนก พร ฉันทนารุ่ง ศักดิ์[6]	การส่งผ่าน ข้อมูลโดยใช้ เว็บ (Web- Based Delivery)	กระบวนการ เรียนแบบ เผชิญหน้า (Face-to-Face Processing)	การสร้าง ความสามารถ ในการเข้าถึง ระบบ (Creating Deliverables)	กระบวนการ เรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Extension of Learning)	-

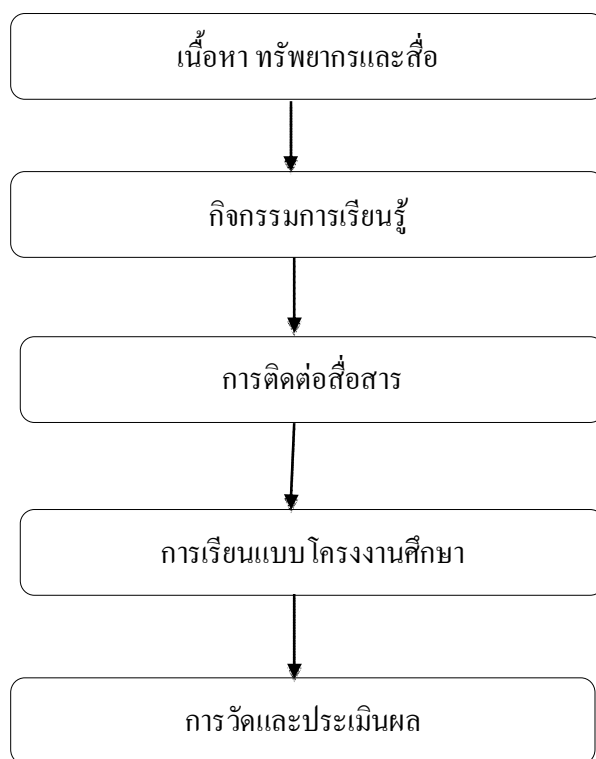
ตารางที่ 3.3 ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ต่อ)

หลักการ/กิจกรรม/องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน					
นักการศึกษา	องค์ประกอบ ที่ 1	องค์ประกอบ ที่ 2	องค์ประกอบ ที่ 3	องค์ประกอบ ที่ 4	องค์ประกอบ ที่ 5
คาร์แมน (Carman) อ้างถึง ใน อภิชาติ อนุกุลเวช [19]	เป็นเหตุการณ์ สด (Live Event)	กิจกรรมการ การเรียนรู้ สอนที่ผู้เรียน ประสบ ผลสำเร็จด้วย ตนเองเป็น รายบุคคล (Self-paced learning)	เป็น สภาพแวดล้อม ที่ผู้เรียนมี การร่วมมือ กับผู้อื่น (Collaboratio n)	การประเมิน (Assessment)	สิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุน การเรียนรู้ (Performanc e support materials)
Singh and Reed อ้างถึงใน อภิชาติ อนุกุลเวช [19]	ผู้เรียน (Audience)	เนื้อหา (Content)	โครงสร้าง พื้นฐาน (Infrastruc ture)	-	-
กฤษสินธนะกุล [20]	การเรียนรู้ เผชิญหน้า (Face-to-face)	ออฟไลน์ แบบเรียนด้วย ตนเอง (Offline: Individual Work)	ออนไลน์ (Online)	-	-
Beijing Normal University (BNU) อ้างถึงใน ประเทืองวิบูล ศักดิ์	ขั้นก่อนการ วิเคราะห์ (Pre- Analysis)	ขั้นการ ออกแบบ กิจกรรมและ การออกแบบ วัสดุการ	ขั้นการ ประเมินผล การเรียนรู้ การสอน (Instructional	-	-

ตารางที่ 3.3 ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ต่อ)

หลักการ/กิจกรรม/องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน					
นักการศึกษา	องค์ประกอบ ที่ 1	องค์ประกอบ ที่ 2	องค์ประกอบ ที่ 3	องค์ประกอบ ที่ 4	องค์ประกอบ ที่ 5
		เรียนรู้ (Design of Activity and Resources)	Assessment)		
ภัทรา วาจุต[22]	Informational : ออนไลน์ ร้อยละ 5-10	Supplemental : ออนไลน์ ร้อยละ 20-30	Blended Learning: ออนไลน์ ร้อยละ 50-60	Distance: ออนไลน์ ร้อยละ 90- 100	-
สรุป	เนื้อหา ทรัพยากร และสื่อ	กิจกรรมการ เรียนรู้	การ ติดต่อสื่อสาร	การเรียนรู้แบบ โครงงาน ศึกษา	การวัดผล และ ประเมินผล

จากตารางที่ 3.3 สรุปได้ว่า หลักการ กิจกรรมและองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสานควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) เนื้อหา ทรัพยากร และสื่อ เพราะการเรียนการสอนควรมีสิ่งเหล่านี้เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) กิจกรรมการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้จะต้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน การคิดแก้ปัญหาของผู้เรียน 3) การติดต่อสื่อสาร เพราะการเรียนรู้แบบผสมผสานจะต้องมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย เช่น กระดานสนทนา ห้องสนทนา เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนมากขึ้น 4) การเรียนรู้แบบโครงงานศึกษาควรมีการเรียนรู้แบบโครงงานศึกษาเพราะผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งการเรียนรู้แบบโครงงานจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และสามารถนำกระบวนการการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ และ 5) การวัดผลและประเมินผลซึ่งจะขาดข้อนี้ไปไม่ได้ เพราะกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบหลังจากที่มีกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนการสอนแล้วจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลเพราะจะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถทราบได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากน้อยเพียงใด และสามารถนำผลสัมฤทธิ์นั้นมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รูปที่ 3.3 หลักการ กิจกรรมและองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

3.2 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การค้นคว้าความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตและได้สรุปผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

หลักการ/กิจกรรม/องค์ประกอบของการแสวงหาความรู้								
นัก การศึกษา	องค์ ประกอบ ที่ 1	องค์ ประกอบ ที่ 2	องค์ ประกอบ ที่ 3	องค์ ประกอบ ที่ 4	องค์ ประกอบ ที่ 5	องค์ ประกอบ ที่ 6	องค์ ประกอบ ที่ 7	องค์ ประกอบ ที่ 8
Eisenberg & Berkowitz (1987)	การ กำหนด ภาระ งาน	การ กำหนด กลยุทธ์ การ แสวงหา	การระบุ แหล่ง และการ เข้าถึง	การใช้ สาร สนเทศ	การ สัง เคราะห์ สาร สนเทศ	การ ประเมิน ผลลัพธ์ และ กระ บวนการ		
Bates (1989)	การ ติดตาม เชิงอรรถ	การ ค้นหา รายการ อ้างอิง	การ ค้นหา จาก ตัวเล่ม วารสาร	การกราด ตรวจ เอกสาร	การ สืบค้น บรรณานุ กรรมและ สาระ สังเขป	การค้น ข้อผู้ แต่ง		
Kuhlthau (1991)	การ เริ่มต้น	การเลือก	การ สำรวจ	การสร้าง กรอบ แนวคิด ของหัว เรื่อง	การ รวบรวม	การ นำเสนอ		
Kuhlthau (1991)	การ เริ่มต้น	การเลือก	การ สำรวจ	การสร้าง กรอบ แนวคิด ของหัว เรื่อง	การ รวบรวม	การ นำเสนอ		

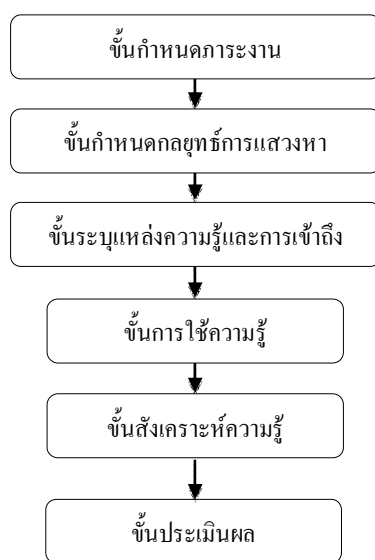
ตารางที่ 3.4 ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ต่อ)

หลักการ/กิจกรรม/องค์ประกอบของการแสวงหาความรู้								
นัก การศึกษา	องค์ ประกอบ ที่ 1	องค์ ประกอบ ที่ 2	องค์ ประกอบ ที่ 3	องค์ ประกอบ ที่ 4	องค์ ประกอบ ที่ 5	องค์ ประกอบ ที่ 6	องค์ ประกอบ ที่ 7	องค์ ประกอบ ที่ 8
Ellis, Cox and Hall (1993) อ้าง ถึงใน อินทรา รอบรู้ [63]	การ เริ่มต้น	การ เชื่อมโยง เรียงร้อย	การ สำรวจ เลือกดู	การตรวจ ตรา	การ แยกแยะ	การดึง เนื้อหาที่ เฉพาะ ออกมา	การ ตรวจ สอบ	การจบ
Wilson (1999)	การ เริ่มต้น ความ จำเป็นใน การใช้ สาร สนเทศ	การ เชื่อมโยง เรียงร้อย	การ สำรวจ เลือกดู	การตรวจ ตรา	การ แยกแยะ	การดึง เนื้อหาที่ เฉพาะ ออกมา	การ ตรวจ สอบ	การจบ

จากตารางที่ 3.4 พบความคล้ายคลึงกันในกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศซึ่งรูปแบบการ
แสวงหาสารสนเทศที่ Eisenberg และ Berkowitz (1987) เรียกว่า Big6 เป็นกระบวนการแก้ปัญหา
สารสนเทศหรือการตัดสินใจเพื่อสนับสนุนทักษะการรู้สารสนเทศเป็นกระบวนการทางด้านการรู้
สารสนเทศและเป็นรูปแบบทักษะที่จำเป็นในการศึกษาที่เน้นการวิจัยกระบวนการแก้ปัญหา
สารสนเทศ Big6 นั้นประกอบด้วย 6 ขั้นตอนคือ 1) การกำหนดภาระงาน (Task Definition) 2) การ
กำหนดกลยุทธ์การแสวงหา (Information Seeking Strategies) 3) การระบุแหล่งและการเข้าถึง
(Location and Access) 4) การใช้สารสนเทศ (Use of Information) 5) การสังเคราะห์สารสนเทศ
(Synthesis) 6) การประเมินผลลัพธ์และกระบวนการ (Evaluation) ซึ่งสามารถนำมาผสมผสานกับ
รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องนำทางในศึกษาค้นคว้าหรือทำกิจกรรมการเรียนรู้
ได้สำเร็จ (Eisenberg, 2008: 41-42) และสอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะการรู้สารสนเทศใน
ระดับอุดมศึกษาของ ACRL (2000) ซึ่งกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศตามรูปแบบ Big6

สามารถมาประยุกต์ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสำหรับผู้เรียนในวิชาที่เน้นการวิจัยได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ารูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ Big6 ของ Eisenberg & Berkowitz (1987) มีความเหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้ศึกษาความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเนื่องจากรูปแบบดังกล่าวได้อธิบายกระบวนการในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองไว้อย่างชัดเจนและครอบคลุมกระบวนการในการแสวงหาความรู้และการแสวงหาข้อมูลความรู้สำหรับการทำโครงการและงานวิจัยเพื่อประกอบการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นสมรรถนะที่สำคัญสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรี

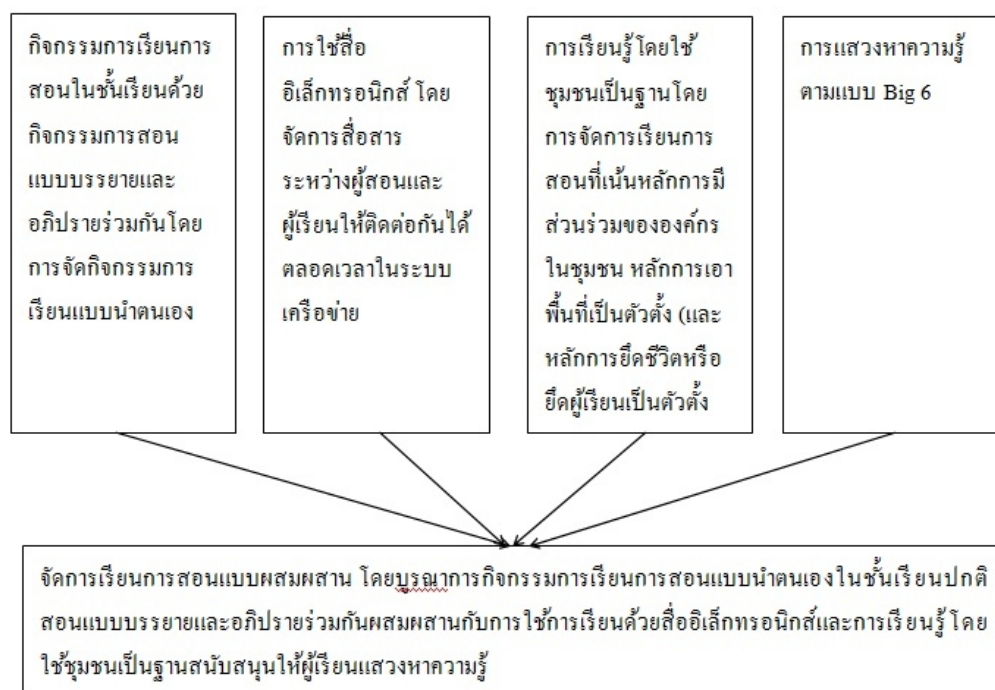
ผลจากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการแสวงหาความรู้ ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 ขั้นตอนการแสวงหาความรู้

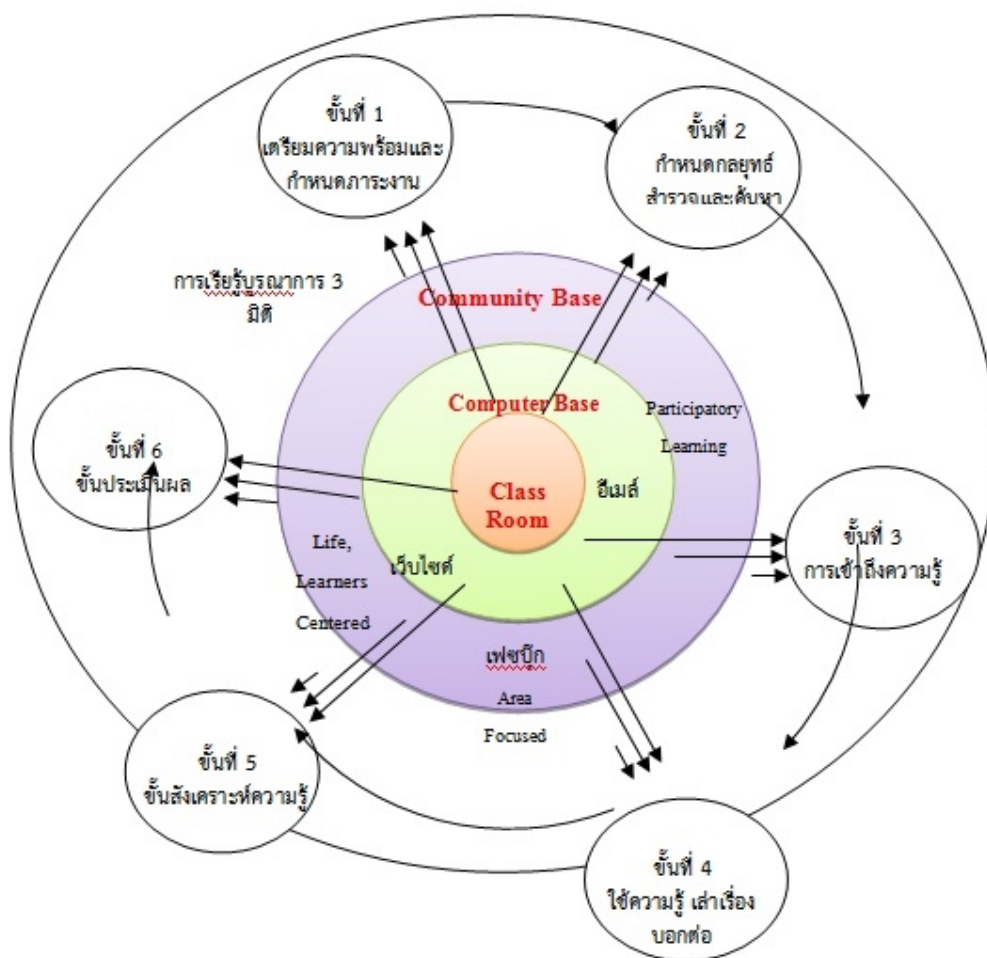
4. สร้างกระบวนการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดในการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยโครงงาน สื่อไอซีทีและการทำงานเป็นทีม สร้างเป็นต้นแบบ (Conceptual Framework) ดังนี้

รูป 3.5 การสร้างเป็นต้นแบบ (Conceptual Framework)

จากต้นแบบกระบวนการข้างต้น ผู้วิจัยได้นำต้นแบบเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและปรับแก้ตามคำแนะนำเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ดังรูปที่ 3.6

รูปที่ 3.6 กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

จากต้นแบบกระบวนการเรียนรู้ฯ ผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ฯ โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอน สื่อไอซีทีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน การวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ในแต่ละขั้นตอนของการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน ได้แก่ ขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ขั้นกำหนดกลยุทธ์สำรวจและค้นหาขั้นการเข้าถึงความรู้ ขั้นใช้ความรู้ เล่าเรื่อง บอกต่อขั้นสังเคราะห์ความรู้ และขั้นประเมินผลแสดงรายละเอียดของกระบวนการจัดการเรียนการสอนฯ ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน (Preparing and Task Definition)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. สร้างทีมๆ ละ 10 คน
2. เตรียมความพร้อมผู้เรียนด้านความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้
3. เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับทักษะการแสวงหาความรู้

บทบาทผู้เรียน

1. สมาชิกแต่ละทีมรวมตัวกัน เลือกหัวหน้าทีม กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันตั้งชื่อทีม และสรุปรายละเอียดข้อมูลสมาชิกภายในกลุ่มให้ผู้สอน
2. สมาชิกภายในทีมร่วมกันศึกษาข้อมูลบนเว็บไซต์
<http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107> เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้
3. สมาชิกในแต่ละทีมสมัครเข้าร่วมเพจทัศนศึกษา 2/56 บนเว็บไซต์ <http://www.facebook.com> เพื่อติดตามข้อมูลข่าวสารในการทำกิจกรรมการแสวงหาความรู้
4. สมาชิกในแต่ละกลุ่มกำหนดเป้าหมายการแสวงหาความรู้ และกำหนดภารกิจที่จะต้องดำเนินการ
5. ทีมสรุปประเด็นที่จะแสวงหาความรู้เสนออาจารย์ผู้สอนผ่านช่องทางสื่อ

บทบาทผู้สอน

1. จัดทีมให้กับผู้เรียน กลุ่มละ 10 คน
2. จุดประกาย กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนและติดตามความก้าวหน้าการทำงานของแต่ละทีม
3. สังเกตพฤติกรรมกำหนดภาระกิจการแสวงหาความรู้ของแต่ละทีม
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้ในขั้นตอนที่ 1

สื่อไอซีที สื่อไอซีทีที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่

1. สมาชิกแต่ละทีมใช้เว็บไซต์ <http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107> เป็นแหล่งเรียนรู้เนื้อหาวิชาในเบื้องต้น
2. สมาชิกแต่ละทีมใช้เว็บไซต์ www.facebook.com ในการสมัครใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ส่งเอกสาร ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและอาจารย์ผู้สอน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน

กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการ 3 ประสาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ภายในห้องเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ใช้การบรรยาย (Lecture) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ ได้แก่ การบรรยายให้ความรู้และนำเสนอภาพรวมของภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าค้นหาและสืบทอด
2. การเรียนรู้ผ่านสื่อ ICT กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ ได้แก่ การเปิดพื้นที่ทางสื่อ ICT ได้แก่ Facebook และ web ให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของภูมิปัญญา และตัวอย่างดีๆ ที่เกิดขึ้น
3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ให้ข้อมูลพื้นที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ (Area Focused) เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในการกำหนดภาระกิจการแสวงหาความรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดกลยุทธ์ สำรวจและค้นหา (Strategies seeking)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. กำหนดแนวทางการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการ 5W 2H
2. กิจกรรมสุนทรียสนทนากลุ่มย่อย (sub-group Dialog) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการแสวงหาความรู้
3. นำเสนอกลยุทธ์การสำรวจและค้นหาความรู้ของแต่ละกลุ่ม

บทบาทผู้เรียน

1. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (Setting a Climate) โดยสำรวจความต้องการ และความจำเป็นในการค้นหาและสำรวจข้อมูลที่จะตอบสนองภารกิจที่ทีมกำหนด
2. ร่วมการสนทนากลุ่มหาความต้องการในการเรียนรู้และสำรวจความรู้พื้นฐานของกลุ่ม (Diagnosis Needs for Learning)
3. วางกลยุทธ์ในการแสวงหาข้อมูลในด้านเนื้อหา กิจกรรม และกำหนดเกณฑ์ของความสำเร็จที่สอดคล้องกับภารกิจ

บทบาทผู้สอน

1. ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม (Climate Setting) ต่อการเรียนรู้วางแผนการสอน (Planning) ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. วินิจฉัยการเรียนรู้ของผู้เรียน (Diagnosis Needs for Learning) และออกแบบแผนการสอน (Designing a Learning Plan) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Engaging in Learning Activities) โดยเสริมสร้างแรงจูงใจ
- 3 ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้ในขั้นตอนที่ 2

สื่อไอซีที

สื่อไอซีทีที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่

1. สมาชิกแต่ละทีมใช้เว็บไซต์ <http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107> เป็นแหล่งเรียนรู้เนื้อหาวิชาในเบื้องต้น
2. ใช้เว็บไซต์ www.facebook.com ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และติดต่อสื่อสาร ส่งเอกสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและอาจารย์ผู้สอน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน

กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการ 3 ประสาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ภายในห้องเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนากลุ่มย่อย (sub-group Dialog) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยประเด็นในการสนทนาใช้หลัก 5W 2H เป็นคำถามหลักเพื่อแสวงหาคลยุทธในการแสวงหาความรู้
2. การเรียนรู้ผ่านสื่อ ICT ใช้เว็บไซต์รายวิชาเป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ในการแสวงหาความรู้และเว็บไซต์อื่นๆ เช่น google หรือฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ในการแสวงหาความรู้
3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ลงพื้นที่ชุมชนที่เป็น Area Focuses ซึ่งได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อร่วมกับชุมชนในการกำหนดกลยุทธ์ในการแสวงหาความรู้ สำรวจและค้นหา ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (Participatory) ระหว่างผู้เรียนและชุมชนในการกำหนดกลยุทธ์การสำรวจและค้นหาความรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นเข้าถึงความรู้(Location and Access)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. กำหนดแหล่งความรู้ทั้งที่อยู่ในรูปเอกสาร ในสำนักหอสมุด ในฐานะข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือในชุมชน ตามกลยุทธ์ที่กำหนด
2. กำหนดคำค้น หรือประเด็นคำถามที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ตอบสนองภารกิจ

บทบาทผู้เรียน

1. สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดแหล่งความรู้ทั้งที่อยู่ในแต่ลักษณะคือ ความรู้ในรูปเอกสาร ความรู้ที่อยู่ในสื่อออนไลน์ และความรู้ที่อยู่ในชุมชน ว่ามีแหล่งความรู้ใดบ้างที่สอดคล้องกับภารกิจ การแสวงหาความรู้
2. สมาชิกภายในทีมร่วมกันกำหนดคำค้นเพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ที่อยู่ในรูปสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
3. สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการเข้าถึงความรู้ที่เป็นความรู้ฝังลึก (tacit knowledge) ที่อยู่ในตัวผู้รู้ในชุมชน

บทบาทผู้สอน

1. ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม (Climate Setting) ต่อการแสวงหาความรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. วินิจฉัยกระบวนการกำหนดประเด็นเพื่อการเข้าถึงความรู้ของผู้เรียนและออกแบบแผน การสอน (Designing a Learning Plan) ที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียน (Engaging in Learning Activities) โดยเสริมสร้างแรงจูงใจ
- 3 ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้ในขั้นตอนที่ 3

สื่อไอซีที สื่อไอซีทีที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่

1. สมาชิกแต่ละทีมใช้เว็บไซต์ <http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107> เป็น แหล่งเรียนรู้เนื้อหาวิชาในเบื้องต้น
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มใช้เว็บไซต์ www.gmail.com ในการสมัครใช้อีเมล และใช้เว็บไซต์ www.facebook.com ในการสมัครใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ส่งเอกสาร ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและอาจารย์ผู้สอน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน

กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการ 3 ประสาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ภายในห้องเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ใช้กระบวนการสนทนากลุ่มย่อย (Sub-group Dialog) เพื่อกำหนดคำถามและประเด็นคำถามในการเข้าถึงความรู้
2. การเรียนรู้ผ่านสื่อ ICT ใช้เว็บไซต์เป็นแหล่งทดสอบคำถาม และใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ในการจัดส่งประเด็นคำถามให้ผู้รู้ในชุมชนพิจารณาประเด็นคำถามว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (Participatory) ระหว่างผู้เรียนและชุมชนในการกำหนดกลยุทธ์การสำรวจและค้นหาความรู้ลงพื้นที่ชุมชนที่เป็น Area focuses เพื่อสอบถามผู้รู้ในชุมชนตามประเด็นคำถามที่ทีมร่วมกันกำหนด และบันทึกภาพและเรื่องราวต่างๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นใช้ความรู้ เล่าเรื่อง บอกต่อ (Use of Information)

กิจกรรมการเรียนรู้

- สมาชิกแต่ละทีมจัดทำสื่อการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ เพื่อนำเสนอผลการแสวงหาความรู้

บทบาทผู้เรียน

1. สมาชิกในแต่ละทีมลงมือปฏิบัติการแสวงหาความรู้ตามกลยุทธ์และการเข้าถึงความรู้ที่วางแผนไว้
2. สมาชิกในแต่ละทีมสร้างสื่อการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ ตามหัวข้อที่ได้กำหนดภารกิจไว้
3. แต่ละทีมส่งผลงานให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. สมาชิกในแต่ละทีมร่วมกันประเมินผลการทำงานของทีม

บทบาทผู้สอน

1. ผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับภารกิจ
2. วินิจฉัยกระบวนการใช้ความรู้ของผู้เรียนและและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Engaging in Learning Activities) โดยเสริมสร้างแรงจูงใจ
- 3 ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้ในขั้นตอนที่ 4

สื่อไอซีที สื่อไอซีทีที่นำมาใช้ในชั้นตอนนี้ได้แก่

1. สมาชิกแต่ละทีมใช้เว็บไซต์ <http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107> เป็นแหล่งเรียนรู้เนื้อหาวิชาในเบื้องต้น
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มใช้เว็บไซต์ www.gmail.com ในการสมัครใช้อีเมล และใช้เว็บไซต์ www.facebook.com ในการสมัครใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ส่งเอกสาร ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและอาจารย์ผู้สอน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน

กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการ 3 ประสาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ภายในห้องเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ใช้การบรรยาย (Lecture) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับการนำความรู้ที่แสวงหามาได้มาประยุกต์ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนากลุ่มย่อย (Sub-group Dialog) เพื่อสร้างต้นแบบสื่อการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. การเรียนรู้ผ่านสื่อ ICT ใช้เว็บไซต์ facebook.com เพจ ทักษะศึกษา2/56 เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และใช้เว็บไซต์ youtub.com เพื่อนำเสนอชิ้นงาน
3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (Participatory) ระหว่างผู้เรียนและชุมชนในการกำหนดกลยุทธ์การสำรวจและค้นหาความรู้ ลงพื้นที่ชุมชนที่เป็น Area Focuser เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล และบันทึกภาพเพิ่มเติม ใช้กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชน (Life Learners) มาประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้ เพื่อนำเสนอภาพการประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ของคนในชุมชนจนได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นที่ 5 ขั้นสังเคราะห์ความรู้(Synthesis)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. แต่ละทีมนำเสนอสื่อการเรียนรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (www.youtube.com, www.facebook.com)
2. เชิญอาจารย์ที่ปรึกษาปราชญ์ท้องถิ่น และเพื่อนๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นสื่อที่สร้างขึ้น
3. สมาชิกในทีมร่วมกันสังเคราะห์ข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงชิ้นงานให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อวัตถุประสงค์มากที่สุด

บทบาทผู้เรียน

1. แต่ละทีมนำเสนอผลงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก และ ยูทูป
2. สมาชิกในแต่ละทีมเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาปราชญ์ท้องถิ่น และเพื่อนๆร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนรู้
3. แต่ละทีมร่วมสังเคราะห์ข้อเสนอแนะและปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ตามคำแนะนำ

บทบาทผู้สอน

1. ผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการนำเสนอความรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้
2. วินิจฉัยกระบวนการสังเคราะห์ความรู้ของผู้เรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Engaging in Learning Activities) โดยเสริมสร้างแรงจูงใจ
3. ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้ในขั้นตอนที่ 5

สื่อไอซีที สื่อไอซีทีที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่

สมาชิกแต่ละกลุ่มใช้เว็บไซต์ ในการแสวงหาความรู้ และใช้เว็บไซต์ www.facebook.com เพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ส่งเอกสาร ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มและอาจารย์ผู้สอน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน

กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการ 3 ประสาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ภายในห้องเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนากลุ่มย่อย (Sub-group Dialog) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะและปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. การเรียนรู้ผ่านสื่อ ICT ใช้เว็บไซต์ facebook.com เพจ ทักษิณศึกษา 2/56 เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และใช้เว็บไซต์ youtube.com เพื่อนำเสนอชิ้นงาน
3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (Participatory) ระหว่างผู้เรียนและชุมชนในการสังเคราะห์ข้อมูลความรู้และนำมาใช้ในการปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ ลงพื้นที่ชุมชนที่เป็น Area Focused เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล และบันทึกภาพเพิ่มเติม ใช้กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชน (Life Learners) มาประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้ เพื่อนำเสนอภาพการประยุกต์ใช้ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ของคนในชุมชนจนได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผล (Evaluation)

กิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สอน ผู้เรียน และปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน ร่วมกันประเมินชิ้นงาน

บทบาทผู้เรียน

1. สมาชิกทุกทีมร่วมกับผู้สอนประเมิน และปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน สื่อการเรียนรู้ของแต่ละทีม
2. สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นผลงานของแต่ละทีม
3. สมาชิกแต่ละทีมประเมินทักษะการแสวงหาความรู้

บทบาทผู้สอน

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานในการแสวงหาความรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดของแต่ละทีม
2. เก็บรวบรวมข้อมูล
3. ประเมินผลชิ้นงานและประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ของแต่ละทีม

สื่อไอซีที สื่อไอซีทีที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่

ใช้เว็บไซต์ facebook.com เพจ ทักษิณศึกษา 2/56 เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และใช้เว็บไซต์ youtube.com เพื่อนำเสนอชิ้นงาน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 3 ประสาน

กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ โดยใช้กระบวนการ 3 ประสาน ดังนี้

1. การเรียนรู้ภายในห้องเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ ใช้การบรรยาย (Lecture) เป็นกิจกรรมในการสรุปผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน ใช้กระบวนการสุนทรียสนทนากลุ่มย่อย (Sub-group Dialog) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมทักษะการแสวงหาความรู้
2. การเรียนรู้ผ่านสื่อ ICT กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ ได้แก่ การปิดพื้นที่ทางสื่อ ICT ให้ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของภูมิปัญญา และตัวอย่างดีๆ ที่เกิดขึ้น
3. การเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (Participatory) ระหว่างผู้เรียนและชุมชนในการประเมินชิ้นงานที่เกิดจากการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน

3.2 ระยะที่ 2 ขั้นการหาความตรงและคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ (Process Validation)

ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ ดำเนินการโดยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นหาความตรงของเครื่องมือ ประกอบด้วย

- แบบประเมินความตรงและคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

- แบบประเมินสื่อประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

2. ขั้นหาความตรงและคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.2.1 ขั้นหาความตรงของเครื่องมือประกอบขั้นตอนในระยะที่ 2

3.2.1.1 แบบประเมินความตรงและคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

สร้างแบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างแบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ

2. วิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่ต้องการประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ

3. สร้างแบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบและขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ฯ (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความตรง (IOC) ดังนี้

คะแนน +1	เมื่อข้อคำถามมีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ฯ
คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ฯ
คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ฯ
และกำหนดระดับคุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้	

ระดับคุณภาพ 5	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

การกำหนดค่าระดับน้ำหนักคะแนนได้กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายความว่า	คุณภาพดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายความว่า	คุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายความว่า	คุณภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายความว่า	คุณภาพน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายความว่า	คุณภาพน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับคุณภาพ คือ 3.51 ขึ้นไป

4. นำแบบประเมินความตรงและคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ที่ร่างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของประเด็นข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

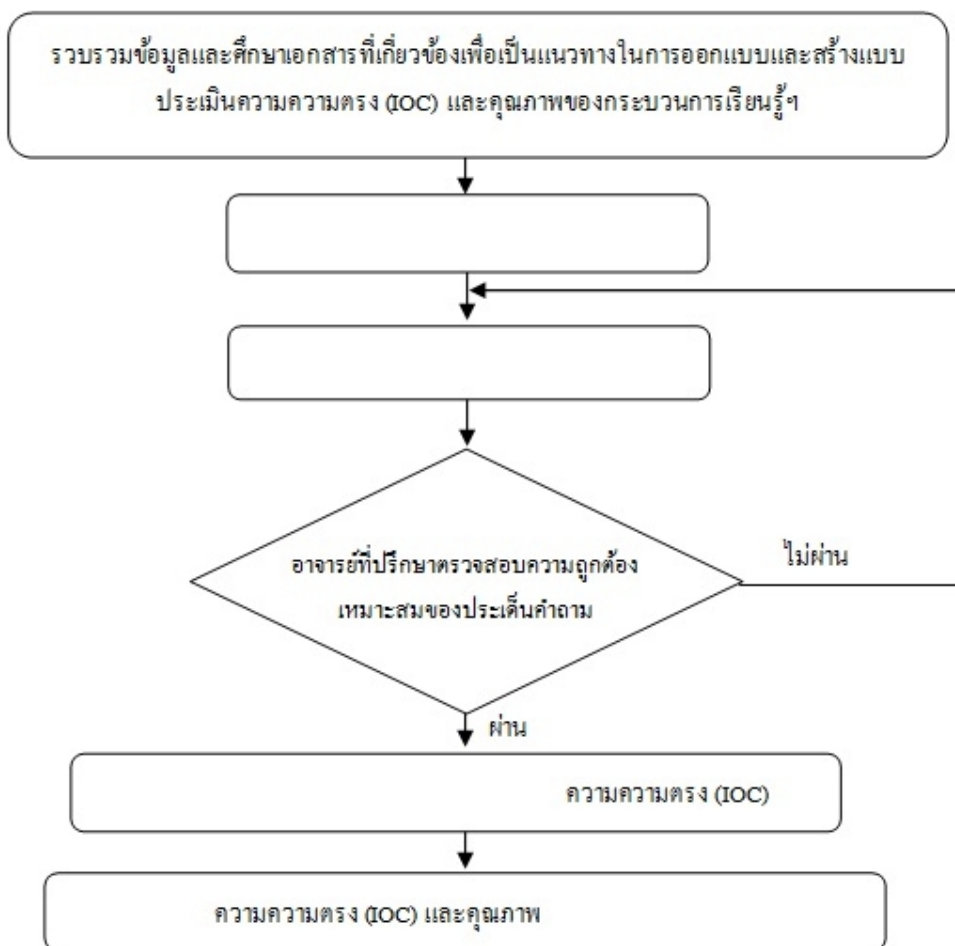
5. นำแบบประเมินความตรงและคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่านประเมินความตรง (ภาคผนวก ค) ได้แก่

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชียร แก้วบุญส่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประจำวิทยาลัยภูมิปัญญาชุมชน
มหาวิทยาลัยทักษิณ
5.2 อาจารย์ปาริย์ เรืองคล้าย	การศึกษาปริญญาโท
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทักษิณศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ
5.3 อาจารย์ไพฑูรย์ ศิริรักษ์	การศึกษาระดับปริญญาโท
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. เลือกข้อคำถามของแบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ที่มีค่าความตรงอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และปรับปรุงในข้อที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

7. ได้แบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้พร้อมนำไปใช้

สรุปขั้นตอนการหาความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ โดยใช้แบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ ได้ดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 ขั้นตอนการหาความความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ

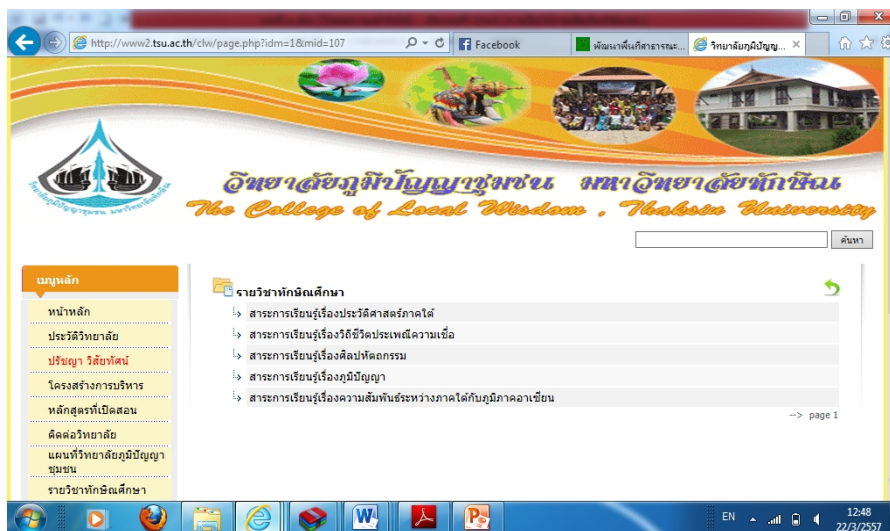
สื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาสื่อสำหรับใช้ประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ 2 ส่วน คือ

1. สื่อบนเว็บไซต์

ผู้วิจัยได้สร้างสื่อบนเว็บไซต์ <http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107> โดยมีขั้นตอนการสร้าง คือ ออกแบบผังงาน (Flow Chart) และออกแบบสตอรี่บอร์ด (Storyboard) นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงสร้างเว็บตามผังงานและสตอรี่บอร์ดตามลำดับ และประเมินคุณภาพของสื่อที่ใช้ประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ

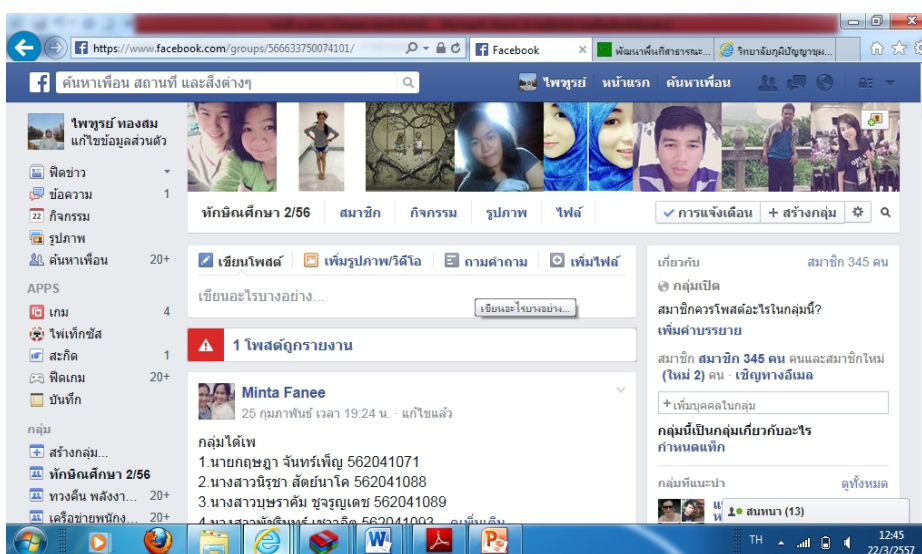
ด้านเนื้อหาและด้านสื่อและการนำเสนอ ได้สื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ บนเว็บไซต์ แสดงดังรูปที่ 3.8

รูปที่ 3.8 เว็บไซต์ <http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107>

2. สื่อบนเครือข่ายสังคมออนไลน์

ผู้วิจัยได้สร้างแฟนเพจทัศนศึกษา 2/56 บนเว็บไซต์ <http://www.facebook.com> เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับที่ปรึกษาโครงการ รวมถึงใช้ในการนำเสนอผลงานสื่อที่สร้างขึ้น แสดงสื่อบนเฟซบุ๊ก ดังรูปที่ 3.9

รูปที่ 3.9 แฟนเพจทัศนศึกษา 2/56 บนเว็บไซต์ <http://www.facebook.com>

3.2.1.2 แบบประเมินสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้

ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ผู้วิจัยได้สร้างสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ สร้างและรวบรวมแหล่งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาคใต้ แนวทางการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำเสนอผ่านเว็บไซต์ www2.tsu.ac.th/clw/ac.th และใช้เพจทักษะศึกษา 2/56 ในเว็บไซต์ Facebook สำหรับเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารการนำเสนอผลงาน เพื่อให้สื่อที่นำมาใช้ประกอบกระบวนการเรียนรู้มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประกอบกระบวนการเรียนรู้ได้ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ด้านสื่อและการนำเสนอ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินสื่อผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการหาความตรง (IOC) และคุณภาพของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

สร้างแบบประเมินคุณภาพของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้

1. รวบรวมข้อมูลและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่ต้องการประเมินความตรงของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้
3. ออกแบบและสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์ของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความตรง (IOC) ดังนี้

คะแนน +1	เมื่อข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้
คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้
คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้

และกำหนดระดับคุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	5	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ	4	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ	1	หมายถึง	ปรับปรุง

การกำหนดค่าระดับน้ำหนักคะแนนได้กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายความว่า	คุณภาพดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายความว่า	คุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายความว่า	คุณภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายความว่า	คุณภาพน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายความว่า	คุณภาพน้อยที่สุด
เกณฑ์การยอมรับคุณภาพ คือ 3.51 ขึ้นไป			

4. นำแบบประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ ที่ร่างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของประเด็นข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. นำแบบประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ ที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้าน
เนื้อหาและการประเมินผล จำนวน 3 คน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชียร แก้วบุญส่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำวิทยาลัยภูมิปัญญา
ชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. อาจารย์ปจรรย์ เรืองคล้าย การศึกษาปริญญาโท
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทัศนศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ
3. อาจารย์ไพฑูรย์ ศิริรักษ์ การศึกษาระดับปริญญาโท
อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยทักษิณ

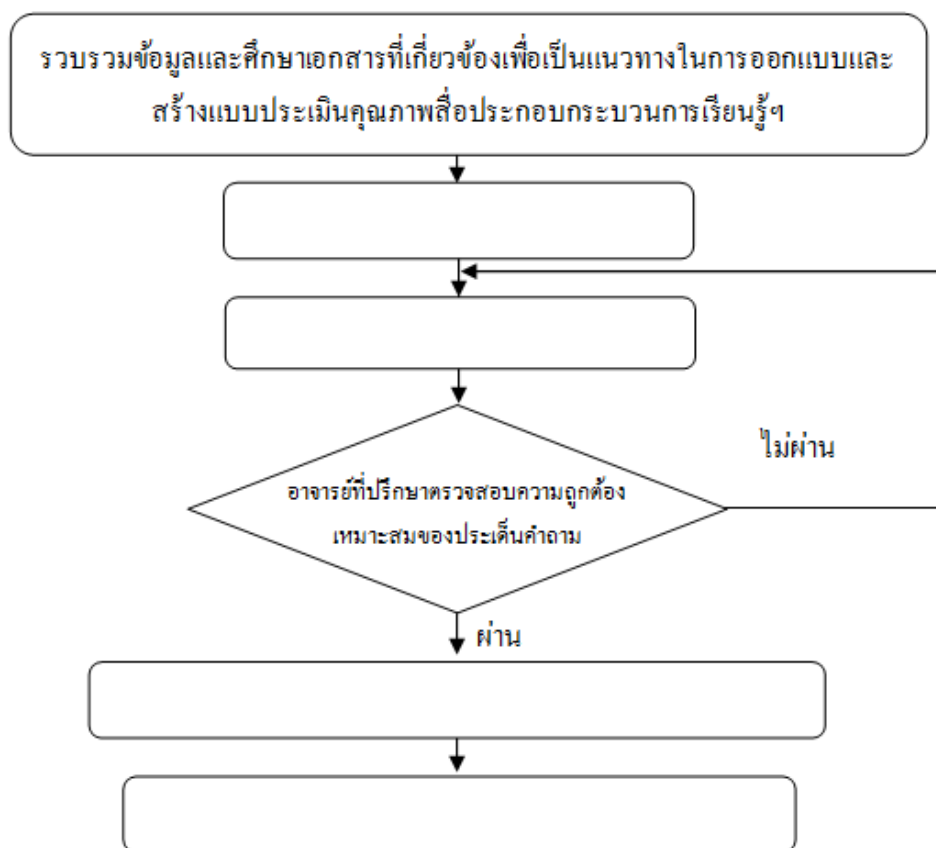
6. เลือกข้อคำถามที่มีผลการประเมินความตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยใช้เกณฑ์การ
พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และปรับปรุงในข้อที่ได้รับ
คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

7. ได้แบบประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ

การหาคุณภาพของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ มีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ ที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้าน
สื่อและการนำเสนอ จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ
2. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ โดยใช้โปรแกรม SPSS
ซึ่งผลการประเมินคุณภาพของสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 (ภาคผนวก ค)

สรุปขั้นตอนการหาคุณภาพสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ ได้ ดังรูปที่ 3.10

รูปที่ 3.10 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินสื่อประกอบกระบวนการเรียนรู้ฯ

3.2.2 ขั้นหาความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.2.2.1 กลุ่มที่ศึกษา

กลุ่มที่ศึกษาได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากอาจารย์ผู้สอนหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือด้านที่เกี่ยวข้องไม่ต่ำกว่า 5 ปีหรือเป็นบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และยินดีให้ความร่วมมือเป็นผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ ดวงจันทร์	รองศาสตราจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ทองดีเลิศ	หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมและ นิเทศศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ เล่าหะเพ็ญแสง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์ สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี กระโหมโรง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาวัดและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
5. ดร.พงพันธ์ พิณโท	อาจารย์ประจำ ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

3.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษิณศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
2. สื่อประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษิณศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
3. แบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษิณศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.2.2.3 กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้เก็บรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้โดยประเมินการทักษะการแสวงหาความรู้ซึ่งมี 6

องค์ประกอบ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน การกำหนดกลยุทธ์ ดำรงและค้นหา การเข้าถึงความรู้ การใช้ความรู้ การสังเคราะห์ความรู้ และการร่วมกันประเมิน นำผลที่ได้จากแบบ ประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ฯ ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และเปรียบเทียบค่าที่ได้กับ เกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินความตรง (IOC) และคุณภาพของกระบวนการ เรียนรู้ฯอยู่ในระดับใด

3.2.2.4 สถิติที่ใช้ในระยะที่ 2 การหาความตรงและคุณภาพของกระบวนการ

1. สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินซึ่งใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ [91]

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับการแก้ไขปัญหา
 $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าเฉลี่ยซึ่งใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ [91]

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ [91]

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x^2)$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ระยะที่ 3 ขั้นตอนการใช้กระบวนการเรียนรู้ (Process Used)

เป็นขั้นตอนการศึกษาผลของกระบวนการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นไปสู่วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย คือ การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทัศนศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง การนำกระบวนการเรียนรู้ฯ ไปใช้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาทัศนศึกษาจาก 3 คณะวิชา จำนวน 350 คน ซึ่งแต่ละคณะผู้เรียนมีระดับความรู้ความสามารถในระดับเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาทัศนศึกษาจาก 3 คณะวิชา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากมา 1 กลุ่มเรียน จำนวนนักเรียน 100 คน แบ่งเป็น 10 ทีม ทีมละ 10 คน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากปราชญ์ท้องถิ่นหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาสร้างสร้งงานภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่นต่ำกว่า 3 ปี ที่ยินดีให้ความร่วมมือเป็นผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. นายอำมร สุขวิน

ปราชญ์ท้องถิ่นด้านภูมิปัญญาการถ่ายทอดเทคโนโลยีชุมชนการผลิตข้าวอินทรีย์ชีวภาพ

2. นางละออง นรเศรษฐพงศ์

ปราชญ์ท้องถิ่นด้านโภชนาการและ เวชการ

3. นางมาลี พันธวงศ์

ปราชญ์ท้องถิ่นด้านศิลปกรรมการจัดสวนกระจุ

4. นายสุชาติ ทรัพย์สิน

ปราชญ์ท้องถิ่นด้านศิลปะการ การแสดงหนังตะลุง

5. นายถวิล ทองนวล

ปราชญ์ท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการชุมชน ผู้นำกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

ตัวแปรตาม คือ

1. ทักษะการแสวงหาความรู้จากกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
2. ชิ้นงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

3.3.2 การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
2. แบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้
3. แบบประเมินชิ้นงาน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

ในขั้นตอนการดำเนินการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างผลิตชิ้นงานจากการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้สร้างสื่อการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเสนอผลการแสวงหาความรู้ กลุ่มละ 1 เรื่อง โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องผลิตชิ้นงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกระบวนการเรียนรู้ๆ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการ 3 ประสานที่มีทั้งการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน (Class Room) การใช้สื่อไอซีทีเข้ามาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร(Computer Base)และการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และมี

ปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับชุมชนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ (Community Base) ผู้เรียนร่วมกันผลิตชิ้นงานตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้วิจัยใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ จำนวน 7 สัปดาห์ รายละเอียด ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 กิจกรรมการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษะศึษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง

สัปดาห์ ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
1	1. เรียนรู้ทฤษฎี เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ 2. สร้างทีมๆ ละ 10 คน 3. แต่ละทีมกำหนดภารกิจในการแสวงหาความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. สมาชิกแต่ละทีมรวมตัวกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม 2. สมาชิกภายในทีมร่วมกันศึกษาข้อมูลบนเว็บไซต์ http://www2.tsu.ac.th/clw/page.php?idm=1&mid=107 3. สมาชิกในแต่ละทีมสมัครเข้าร่วมเพจทักษิณศึกษา 2/56 บนเว็บไซต์ http://www.facebook.com 4. สมาชิกในแต่ละกลุ่มกำหนดเป้าหมายการแสวงหาความรู้และกำหนดภารกิจที่จะต้องดำเนินการ 5. ทีมสรุปประเด็นที่จะแสวงหาความรู้เสนออาจารย์ผู้สอนผ่านช่องทางสื่อ	1. บรรยายให้ความรู้ 2. จัดทีมให้กับผู้เรียนกลุ่มละ 10 คน 3. กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน 4. สังเกตพฤติกรรม การแสวงหาความรู้ของแต่ละทีม 5. เก็บรวบรวมข้อมูลและประเมิน

ตารางที่ 3.5 กิจกรรมการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษิณศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
2	1. กำหนดแนวทางการ แสวงหาความรู้ด้วย กระบวนการ 5W 2H 2 ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ กำหนดกลยุทธ์ในการ แสวงหาความรู้ 3. นำเสนอกลยุทธ์การ สำรวจและค้นหาความรู้ ของแต่ละกลุ่ม	1. สำรวจความต้องการ และ ความจำเป็นในการค้นหาและ สำรวจข้อมูลที่จะตอบสนอง ภารกิจที่ทีมกำหนดจากเว็บ ไซด์และในชุมชน 2.ร่วมการสนทนากลุ่มหาความ ต้องการในการเรียนรู้และสำรวจ ความรู้พื้นฐานของกลุ่ม 3. วางกลยุทธ์ในการแสวงหา ข้อมูลในด้านเนื้อหา กิจกรรม และกำหนดเกณฑ์ของ ความสำเร็จที่สอดคล้องกับ ภารกิจ	1. ให้คำปรึกษา แนะนำและสร้าง บรรยากาศที่เหมาะสม ต่อการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. วินิจฉัยการเรียนรู้ ของผู้เรียนและมีส่วน ร่วมในกิจกรรมการ เรียนโดยเสริมสร้าง แรงจูงใจ 3 ประเมินผลการ ทักษะการแสวงหา ความรู้

ตารางที่ 3.5 กิจกรรมการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทักษิณศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
3	1. กำหนดแหล่งความรู้ทั้งที่อยู่ในรูปเอกสาร ในสำนักหอสมุด ในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือในชุมชน ตามกลยุทธ์ที่กำหนด 2. กำหนดคำถาม หรือประเด็นคำถามที่จะให้ใ้ได้มาซึ่งความรู้ที่ตอบสนองภารกิจ	1. สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดแหล่งความรู้ทั้งที่อยู่ในแต่ลักษณะคือ ความรู้ในรูปเอกสาร ความรู้ที่อยู่ในสื่อออนไลน์ และความรู้ที่อยู่ในชุมชน ว่ามีแหล่งความรู้ใดบ้างที่สอดคล้องกับภารกิจการแสวงหาความรู้ 2. สมาชิกภายในทีมร่วมกันกำหนดคำถามเพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ที่อยู่ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว 3. สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการเข้าถึงความรู้ที่เป็นความรู้ฝังลึก (tacit knowledge) ที่อยู่ในตัวผู้รู้ในชุมชน	1. ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. วินิจฉัยการเรียนรู้ของผู้เรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยเสริมสร้างแรงจูงใจ 3 ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้

ตารางที่ 3.5 กิจกรรมการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทัศนศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง (ต่อ)

สัปดาห์ ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
4-5	สมาชิกแต่ละทีมจัดทำสื่อการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้เพื่อนำเสนอผลการแสวงหาความรู้	1.ลงพื้นที่แสวงหาความรู้ตามกลยุทธ์และการเข้าถึงความรู้ที่วางแผนไว้ 2.สร้างสื่อการเรียนรู้ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ ตามหัวข้อที่ได้กำหนดภารกิจไว้ 3. แต่ละทีมส่งผลงานให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับภารกิจ 2. วินิจฉัยกระบวนการใช้ความรู้ของผู้เรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเสริมสร้างแรงจูงใจ 3 ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้

ตารางที่ 3.5 กิจกรรมการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทัศนศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
6	1. นำเสนอสื่อการเรียนรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (www.youtube.com, www.facebook.com) 2. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงชิ้นงานให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อวัตถุประสงค์มากที่สุด	1. แต่ละทีมนำเสนอผลงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ 2. สมาชิกในแต่ละทีมเชิญอาจารย์ที่ปรึกษาปราชญ์ท้องถิ่น และเพื่อนๆร่วมแสดงความคิดเห็นสื่อการเรียนรู้ 2. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะและปรับปรุงสื่อการเรียนรู้	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการกิจ 2. วินิจฉัยกระบวนการใช้ความรู้ของผู้เรียน และละมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนโดยเสริมสร้างแรงจูงใจ 3 ประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้
7	ผู้สอน ผู้เรียน และปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน ร่วมกันประเมินชิ้นงาน	1. สมาชิกทุกทีมร่วมกับผู้สอนประเมิน และปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน สื่อการเรียนรู้ของแต่ละทีม 2. สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นผลงานของแต่ละทีม	1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานในการแสวงหาความรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดของแต่ละทีม 2. เก็บรวบรวมข้อมูล 3. ประเมินผลชิ้นงานและประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ของแต่ละทีม

3.3.3 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนำกระบวนการเรียนรู้ฯ ไปใช้จากเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ผู้วิจัยประเมินผลการทักษะการแสวงหาความรู้โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มปราชญ์ท้องถิ่น และกลุ่มนักศึกษา ในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ โดยประเมินการทักษะการแสวงหาความรู้ซึ่งมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมและกำหนดภาระงาน การกำหนดกลยุทธ์ สำรวจและค้นหา การเข้าถึงความรู้ การใช้ความรู้ การสังเคราะห์ความรู้ และการร่วมกันประเมิน นำผลที่ได้จากแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ของทั้ง 3 กลุ่มไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และเปรียบเทียบค่าที่ได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ในระดับใด

2. แบบประเมินชิ้นงาน ผู้วิจัยประเมินผลชิ้นงานของผู้เรียน โดยใช้แบบประเมินชิ้นงานที่สร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มปราชญ์ท้องถิ่น และกลุ่มนักศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินชิ้นงานไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และเปรียบเทียบค่าที่ได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินชิ้นงานอยู่ในระดับใด

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทัศนศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามหลังจากที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทัศนศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และเปรียบเทียบค่าที่ได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 3 ประสานเพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ รายวิชาทัศนศึกษา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงในระดับใด

3.3.4 สถิติที่ใช้ในระยะที่ 3 การใช้กระบวนการเรียนรู้ (Process Used)

3.3.4.1 สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าเฉลี่ย ซึ่งใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ [91]

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4.2 สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ [91]

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง